

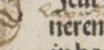
Quia est habitus certus & intractabilis consistens quoad nos ratione
determinate & ut utiqz determinabitur dno secundo modum

and philosophy

Epianum honestum erit misceri cū viciis: et corporeas necessitates. i
pro patulo et corā omni populo facere. Si quis igitur apud homines
huiusmodi fuerit. vti hac honestate te non debebit. Si vero tale hone-
stum erit vt fidei christianę non derogat. concedendū est. quēadmodum
est. vxorem ducere. talibus se vestibus ornare. vt non soluz virilitati cor-
porę sed etiam honesto cuidam decori non luxurioso consulant. Si ve-
ro hec tria simul in aliquo reperiantur. ita vt sit et reuerabile et honestuz
et vtile. adhuc est cogitandum. cuiusnam sit illa virilitas an corporis et
an anime an vtriusq. Si tantum corporis: Turpe quidem erit christi-
ano si fecerit. si anime toto conatu totis viribus implendum est. In q
genere sunt ieiunia. abstinentię. pro fide mortem obire et martyrio coro-
nari. Si vtriusq. cauendum est ne plus corpori q̃ anime tñatur. vt in
temperatis cibis sumēdis qui si vt dixi temperati sint corpori prosunt
et anime videndum itaq̃ est. ne minimum id quidem plus corpori det̃
q̃ anime. Si res illa fuerit corpori contraria. aīc vero vtilis. faciendū
est vt appetitus obediat rationi et. Salustianum illud aduertendum.
Animi imperio. corporis seruitio magis vtimur. postq̃ igitur. quid
sit faciendum cognoueris. opus est vt non differas. non ambigas. non
hesites: sed toto mentis amplexu viriliter animoseq̃ suscipias. At re-
cordeis illius quod ait. Comichs. dum in dubio est animus paulo mo-
mento vel huc vel illic compellitur. Quoniam igitur castitas secum
fert virilitatem et honestatem. vtriusq̃ suo proponat fortiter in' anio.
castitatē obseruare. qđ q̃ fecerit. ad alios grad' ascendere facili' poterit

De modico cibo

Stat quid Qu' conmutatur vult
et quid Qu' mutatur vult

 Icet Cibus immoderate sumptus, detestandam suscitatur
nerem, sic moderatus, purissimam tuetur castitatem. Sed
in hoc maxima pars mortalium fallitur qui dum ignorant
quid sit abstinentia, omne esculentum (preter carnes) sibi conducere pu
rant, nec animaduertunt q̄ in herbis etiam quibusdam, venenum late
at, vt in crucea, que quia calidissime nature est venenum reuocat. In legu
minibus etiam luxuriose conditis, fucillatio carnis abscondita est.
quo fit vt quidam vir sapiens nuper diceret, cum qui vellet cenobii cu
ram gerere, philosophiam naturalem, quam physicam greci nominat,
ignorare minime debere. Sunt enim plerique cibi, qui in usum quotidi
anum veniunt, a quibus nisi spiritualis miles se diligenter abstinerit.

omni fructu
al Bat & Bat
cyt
Regnum ab
fructu alut quod
in tepe a-fer

Indes spiritualis animum veniunt a quibus nisi spiritualis miles se diligenter abstinuerit
 1. de peccatis carnis, qui peccata sunt quodammodo ad alia peccata. Amen.

carnis intolerabile certamen experietur. Quare noster. Hieronymus,
et doctrina et rerum usu sapientissimus dicere solebat. nullum cibum ca-
stitatem curantibus esse utiliore. q̄s olera palladis liquore perfusa.
et eo quidem modico. Item pisces. nisi minutissimos. prohibebat. Quod
isti nesciunt vel si sciunt (quod grauius est) aspernantur. qui cenare
nesciunt. nisi vel ostreas vel timaluz vel aliquod huiusmodi animal ha-
buerint. atq; utinam huiusmodi homines. quo in glugiem suam facias
re possent propellitoza. Sanctis habitarent. in quo ut. Solinus testis
est tante quantitatis anguille nascuntur. ut ad pedum tricenorum pro-
ceritatem accedat. sed de his que hactenus dixi melius consulendi sunt
medici. ne videamur partes illorum surripere. Ego hoc vnum infero.
Hieronymi auctoritate fretus parcum cibum triduo ieiunio prefe-
rendū. nec licere cuiq; calidissimis cibis uti nisi vel infirmitate vel lon-
go senio confectus sit. Adrianus. Nunc tempus est quendam soluere
re. qui non solum me. sed etiam plerosq; alios dubitare non parum se-
pe coegit. Sigo vaticinor quid sit quos vis dicere. Adrianus Nec mi-
ror. est enim famosa questio. Sigo Tu tamen dic. homo sum et falli et de-
cipi possum. Adrianus Qua intentione. quo fine. hec omnia deus im-
mortalis fecit. si hominibus vesci non licet an ut pereant. Sigo non
fecit hec deus ut pereant. nec quicq; in mundo ita perit. ut ad nihiluz
redigatur. sed formaz mutat. corpora nostra nō percunt sed in ea elemē-
ta ex quibus constabant resolvuntur. Sunt etiam qui dicunt. medu-
las nostras quum sepulti iacemus animari. et in anguem conuerti. que-
res. et si fortassis vesa non sit. mihi tamen videtur esse verisimilis. nam
sicut per serpentem inter homines mors nata est. non absurdum erit. si
dicatur hominis morte serpentem nasci. nihil igitur (ut prediximus)
omnino perit. cuius sententię auctor est. Pythagoras. qua noster omis
dius duobus versibus. eleganter expressit. Alit enim.

Nil perit in toto quicq; (mihi credite) mundo
Sed variat faciemq; nouat. nasciq; vocatur.

Nec frustra deus hanc densissimam variarum rerum siluam fabrica-
uit. sed fecit quātuz cōprehēdere possum tribus potissimū causis. ut porē-
tiā iquā suā expmeret. ut ingēia nra in ocio torpore nō lineret. ut postre-
mo infirmitati nre subueniret. Et ut ad pinū reuertar. q̄s inter hoies
tam solertis ingenij reperitur ut altez munduz fabricare posset Quis
zeusis. Quis Appelles. Quis phidias. ut de pictoribus loquar. tam

Ita quibus fuit permissum d. arte quatorz

viua cem colorem et in herbis et in floribus imprimere posset. Quis pos
 sit hominem (opus admirabile) celestis spiritus capax formare. At ut
 altius ascendam: coelum deuexum tot sideribus pictum mirabili solis
 lumine preditum componere. Atque hec omnia deus ipse fecit. Adrianus
 Nonne memorie traditum Archimedenem Siculum: in aere mun
 dum formasse, et per siderum motus varias anni vices disposuisse: pres
 terea nonne referunt etiam prometheum fecisse hominem: non igit tam
 mirum est: si deus hec egerit: que potuerit et aliquid facere. Sigo. Est alio
 quid quod dicis: sed age iterum rulinemus. Dicis Archimedenem fecisse
 mundum: putas ne fecerit nebulas: putas ne aestatem: putas ne solstitia
 et equinoctia posuerit: fatuum est ea credere. quod si fecisset: hoc deerat: quod
 non errat tam capax quam iste quem videmus. Quod autem dicis: prome
 theum fecisse hominem: si sane intelligeres non hec diceres: fabula est non
 historia: que tamen aliquid veri intrinsecus habet. Alii enim: quod Promethe
 us fecerit hominem: quia primus fuit qui statuas fabricauit. Sicut etiam
 dicunt Ceteropem fuisse biforem: quod primus fuit qui et mare et femi
 nam matrimonio copularet. Fecit igit hec immortalis deus ut ea nos com
 templaremur eorumque arti: ut nostram et imbecillitatem et inertiam co
 gnoscere humiliaremur: ut per humilitatem eo scanderemus. unde pro
 pter superbiam ceciderunt angeli: Uides tot animantia diuersarum
 formarum diuersis et coloribus et virtutibus ornata. Uides anni tem
 pora que prudenter disposita sunt. Primo ver nouum sic dictum: quod tunc
 reuiuiscant omnia et ut Maro noster inquit *Et resurgat res arbor dent*
 Et tunc omnis ager: tunc omnis perurit arbor
 Tunc frondent silue: tunc formosissimus annus
 Primo veri: succedit estas que precipue charitatis exemplum pre se fe
 rens. foetus omnes quos ver paturierat suscipit educandos. a qua si
 quid imperfectum relictum fuerit. superueniens autumnus ad vnguem
 perficit. et manu summam imponit. Tunc agricola quicquid sperando
 telluri crediderat. cum centeno fenore colligit: Et quoniam deus imorta
 lis aduertebat. annum gignendo. educando. et maturando iam esse des
 sessum. quieti tempus et vacuum laboribus adiecit. quod vocant hies
 mem. Adrianus. Quare factum est: ut tres anni partes in sudoribus. vna
 tamen in quiete posuerit deus. Sigo. Placet quod mihi in memoriam reduxisti.
 Diffusus labor. succincta quies strennuum delectat militem. Si huma
 ne nature fragilitas pateretur. nunquam esset a labore cassandum. homi
 nibus inquam. Oportet enim ut hoc miserabile corpus. quod animam no
 stram assidue prouocat ad libidinem. assidue suscitetur ad laborem.
 quemadmodum pater sanctissimus Macharius solebat. quod dum silenti

munda. Vnde
 Sol. ad qd. flos solis
 iun.

missam. unde
 missa. et dicitur
 d. op. p. a. m. f. a. t.
 and. cos. p. l. e. t. o.

rursus. Vnde
 can. p. r. o. u. n.

habitaret in heremo: magnā arene solē humeris quo illuc ferebat: et interrogatus: quid totiens hoc faceret, se vexare a quo vexabatur: ipse hystrodiastole respondit. Sed hec haec de diuina potestate dicta sunt. In his paulo longior sum. Quia et vita beata de qua nunc agitur minime aliena. deinceps de secunda causa dicat. Nostri animas nostras intelligentia et ratione possitas. Sunt itaque animae his virtutibus armatae tanquam milites processuri ad bellum. Sed animam nescio quid turpissimum est in ocio proiecta virtus. et vanū est. quemque armari nisi sit euz hostepugnatur. sic proculdubio superfluum videret et vanū animas nostras ratione muniri. nisi fortiantur aduersarii. cui veriliter suū reluctantando quantū robur explicare. et vires suas exercitio firmare. Voluit igitur ut nobis hostes essent lucanica. tutetur. summe omētum et alia quae plurima. quae noia noia hi qui luxurie et ventri dediti sunt. Et ea legē possunt. quae solet inter hostes obseruari. ut qui victor inquam fuerit victori subiiciat. et qui vicerit imperaret. Si corpus animam vicerit. victa seculi trahet ad infernū. Si vicerit anima corpus seculi ad celestia subtrahit. Post hac de tertia causa agatur. Et Summus et optimus deus non solum animarum nostrarum. verum etiam corporum curam gerit. quae quoniam voluit diuersis laqueoribus esse subiecta. quibus ut solet aurum in igne purgantem ne forte deficerent. in herbis et lapidibus abstruxit medicamenta. quae circum voluit occultari. quia sciebat se rationem omnium acutissimam indagatricem nobis tribuisset. Adrianus. Quid opus est corporibus nostris adhibeamus medicamina omnia antequam deus prenouit. Et quia ipse falli non potest. oportet ut eueniant sicut ipse preuidit. Si ergo deus preuidit me ex hac infirmitate moriturum. siue medicum accersiri faciam siue non. quia ut praedixi falli non potest. ut moriar necesse est. Sigo ne vitemur in aliam materiam transiisse. questionem huic breviter respondendum est quamque deus a principio cognouerit. utrum ego in doctum vel ignarum virum euasurus sum. non tamen de teo preceptorem spernere. nam deus sciuit me doctum futurum si studij operam dedissem et futurum ignarum. si literas aspernarer noui deus ea conditione posset te sanari. si utaris consilio et opera medicorum. et te similibus idem est iudicium. Adrianus omnia prudenter elegit et scite disputasti. et nihil tractum reliquisti. fateor quod dicis vera esse. Tu exaio meo rubiginem quandam ignorantie detestisti. sed si placet te continuo exercitio dicere aggrediamur quod superius tercio loco constitueras de continuo exercitio. Sigo hyeronimus in eolito bello qui de modo viuendi in monasterij inscribit. dicit ois inmundicie atque peccati matrem esse ociositatem. quod quod verum est. sequi ois inmundicie atque meriti matrem esse exercitationem. Contrario enim contrarij sunt effectus. non autem ois exercitium est laudabile. sed solum illud quod his duabus

[illegible]

Gortulius
Gortf

si lingua nouerit z hest
 m^o i ea arte scripsit apu
 vl vt alij volūt troytol
 di arte primo a. Stere
 rit. non nulli en Suisse fa
 pona q. re nobis
 dicitur dicitur hic bndy dicitur fidei
 q. quidz moribus aut p. p. m. adit
 q. p. p. a. m. a. q. p. p. o. i. q. m.

uerit vniūq; colligerit: fuisse nō bacchū quēdā vt phibēt: Sed noe: vt
testamētū verū asserit: ⁊ Lactantiū approbat si hec oīa cognouerit: ma
iorē aī volupratē sentiet nec pudebit eū terrā colere: ⁊ q̄ tot p̄clara viro
rum ingenia scripserūt sed exerciciū p̄tē optimā omisim⁹ nihil enī de stu
dio litterarū dixim⁹: q̄ nihil mel⁹ excogitari potest. Senteat itaq; bea
te vitē diligēs in q̄sitor: optimā libi bibliothecā cōparare: sacros genti
lesq; libros in ea recōdāt. Est enī: vt. Augustin⁹ in eolibro q̄ de christi
ana doctrina inscribit dicit: scientia secularis nō solū nobis vtilissima
verū etiā necessaria. p̄pter tropos ⁊ figuras q̄b⁹ sacre plene sunt histo
rie. Sāctorū philosophorūq; vitā lectitet: ⁊ inq̄rat quēnā fuerit illorū de
vita brā sententia studeatq; maxie platōicos (qui plima recte sentiunt)
imitari. philosophie morali fiat familiaris: q̄ trifariā diuidit. In poli
tica oeconomicā: ⁊ monasticā. Volumina tria **M L**. Ciceroīs q̄ de of
ficijs scripti. sp in manib⁹ habeat. ⁊ studeat q̄ legerit imitari. legat his
storias. auctores nonerit oēa. q̄qd legerit tenaci mēoria teneat et qm
vt p̄dici opus ē. vt bibliothecā habeat. discat q̄ fuerint āriquoꝝ. q̄ maxi
mā libroz habuerūt copiaz. ⁊ eoz emul⁹ efficiat. Adrian⁹. Sed q̄ fue
runt q̄ maximā libroz habuerūt copia Sigo. p̄sistrat⁹ Atheniensiu ty
rann⁹. p̄m⁹ apud grecos bibliotheca cōdidit. quā xerxes. incēsis. Athe
nis venit in plas. logo post tēpore. Seleu⁹ nicanor. in greciā redux
it. postea magn⁹. Alexander ad cōparandos libros aim intēdit. ⁊ philatel
phos p̄sistrati emul⁹. nō solū gētiles. sed etiā diuinas litteras voluit.
hūi⁹ teporib⁹ fuerūt in Alexandria. septuaginta interpretes. q̄ vt. Augusti
n⁹ i eolibro. q̄ de doctrina xp̄iana iscribit. dicit. testamētū verū ita interpreta
ti sunt. vt singuli in singulis cellis reclusi essent. ⁊ cōpleto opere factū ē
vt i vniūscuiusq; it̄p̄tatiōe nō solū idē sensus sz etiā eadē s̄ba ⁊ eodē or
dine posita repta sunt adrian⁹. Res auditi mirabil. eodē credo celeste
spiritū mētibus eorū infēdisse. Sigo Tecū sentio. Qui p̄mus libroz co
piā romā veperit. Paul⁹ emili⁹ fuit. venico perse. Macedonum rege.
Postea lucull⁹ epōtica p̄ca. Et post hos. Iul⁹ Cesar romanorū p̄m⁹
imp̄ator summe bibliothecae cōsttute **M**. Clarroni p̄uinciā redit.
prim⁹ aut pollio bibliothecas ⁊ grecas ⁊ latinas rome publicauit. ad
dēs auctoz imagines. Et vt de christianis dicā P̄aphil⁹ marty. cuius
vitā scripsit. Eusebi⁹ Cesarieſis in bibliotheca sua triginta voluminū
milia collocauit. dicit supi⁹ q̄ velit in hoc exercitio vti sari. tētere que dic
imus agnosce. qm et hīce ad studiū accenditur aīmus. ⁊ studeat anula
ri: ⁊ ad aliquod p̄clarum exeat. Adrian⁹ At omnes habere bibli
othecas nō p̄nt. Sigo fateor. sed habentibus studeant adherere. et oē
tempus quod in comparandis libris dandum erat. id omne in assidu

affine. 1. affinare
affinare quibus

[illegible]

volume
1208 A
volupte

1892
1893
1894
1895

lectione consumant. sic docti sic illustres euadent. sic deniq; mens nostra
 his liberalib; studijs occupata via regia gradiet. nec ad dextrā nec ad
 sinistram declinabit. Adrianus Terigisti qd̄ iā diu multum dubitauit.
 Quid ē via regia. ⁊ dextra ⁊ sinistra pcedē. Sigo Virtutes sp̄ i medio
 stituūt. vicia vero dextra ⁊ sinistra locant. media via regia dicit. qm̄ is
 deū se regere nouit qui via media pabulat. vt autē qd̄ dicimus clarius
 elucescat. exemplū subiiciā. viciū ē nūq; ridere. nūq; hilare vultū depro
 mere. ⁊ qui huiusmodi fuerit. rusticū nominabo. Rusticitas igit p vi
 cio reputat. Qui semp redeat spq; lasciuat scurrā appellabo. quē vtiq;
 non laudo qm̄ viciū est. Qd̄ vero mediū istorū ē. aliqñ mediocriter ri
 dere. amicis ⁊ hospitib; letam faciem exhibere. dignū laude iudico. quā
 rem qui sciuerit obseruare. comis nominabit. ipsa autē virt; comitas.
 Sic igitur constitui poterunt. vt logicos imitemur.

Dextra	Via regia	Sinistra
Rusticitas	Comitas	Scurrilitas
Iracundia	Ira	Segnities

Ites Ne qualis via regia gradiendum sit. vt de scurrilitate dixim⁹. sic pariter de iracundia fas erit dicere. Adrianus
 habeo q̄ dicis. ⁊ recte quidē dixisti necessarium esse castitatē
 curantibus exercitiū nam primo gr̄ci. postea romani pudiciā colen
 tes. dixerūt. Dianā q̄ castitati perat. ⁊ nemo ⁊ salt⁹ assiduū venatiōi
 bus agitare. ⁊ corpus suum vt noster paul⁹ in seruitutē redigere. Ad
 uertebant em̄. neminē (vt prediximus) sine mēbrozū exercitatiōe posse
 diu illeam custodire virginitatē. Sed si placet iam de raro colloquio.
 quod quarto loco positum est dicatur.

De taciturnitate

Igo oportet omnino. vt qui velit esse castus. casto sermōe studeat
 vt sermo autē cast⁹ erit. si raro honeste. ⁊ cū bōis habeat. Rara
 dixi. qm̄ difficillimū est linguā lubricā ita gubernare; quin si diu loqui
 ti sum⁹ verbum aliquod imprudentē excidat ex q̄ aliqd̄ inhonestū oriat i
 aīo. ⁊ paulatim surrepat ⁊ altius figat radices. vt difficile possit amo
 ueri. sed hoc. magis piculo q̄ ratione cōgnosci potes. nō sufficit vt sit
 sermo brevis. nisi fuerit honestate peditus. Unde paulus noster inquit
 Corumpunt bonos mores colloquia mala. quod tamen est a greco poe
 ta translatum. Legimus non nullos enostris. qui vt silentium disce
 rent. ⁊ loqui dediscerent ore clauso triennio lapidem gestauisse. Adria
 nus. miram cōstantiā hoīm narras. Sigo Si hec tantopore miraris.
 quid de Socrate dices. qui ea cōstantia fuisse dī vt pdius ⁊ pnoxa sum
 mo lucis ortu atq; orientē solē in eisde; vestigijs immobilis. ⁊ oculis in